

et nyt Møde til i Dag Kl. 5 med følgende Dagsorden:

Eventuelt: Første Behandling af:

Forslag til Lov om Forandringer i Lov af 11. April 1920 om Valg til Rigsdagen.

Mødet hævet Kl. 3³⁰.

133. Møde.

Lørdag den 26. Juni Kl. 5.

Første Næstformand (Trier): Ved Skrivelse af Dags Dato oversender Folketingets Formand:

Forslag til Lov om Forandringer i Lov af 11. April 1920 om Valg til Rigsdagen, hvilket Lovforslag er vedtaget af Folketinget, med Anmodning om, at Lovforslaget maa blive Landstinget forelagt. Dette sker herved. Eksemplarer er omdelte.

Med Tingets Samtykke skal jeg med det samme sætte dette Lovforslag til første Behandling. Hvis ingen gør Indsigelse derimod, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 2441).

Idet jeg sætter Lovforslaget under Forhandling, skal jeg bemærke, at den i § 1, Punkt 12, indeholdte Bestemmelse om Rigsdagsmedlemmernes Vederlag efter Forhandling mellem Tingenes Formænd og i Overensstemmelse med de mellem Partierne førte Forhandlinger vil blive forstaaet saaledes, at den har Gyldighed fra de nu forestaaende nye Folketings- og Landstingsvalg at regne.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Under Hensyn til Tanken om, at den fremtidige Valgordning her i Landet skulde overvejes i en Kommission, har man ikke

fra Ministeriets Side fundet det rigtigt at fremkomme med Ændringsforslag af principiel Art, navnlig ikke med saadanne, der forandrede Systemet. Under Forhandlingerne i Folketinget har man fra alle Partiers Side været enig om Ønskeligheden af, at der blev nedsat en saadan Kommission efter Sommerens Valg. Lovforslaget blev forelagt i Folketinget den 1. Juni og gik ud paa at gøre København og Frederiksberg til een Stor-Kreds, lade Partilister og dermed Stemmeoverføringen bortfalde og i Stedet for indsætte en Bestemmelse om, at Udvælgelsen af Kandidaterne fandt Sted under Hensyn til, hvem der havde faaet de fleste Kryds. Endvidere indeholdt Lovforslaget en Ændring i Stedfortrædermetoden, saaledes at denne ordnedes gennem en Liste efter de Regler, der er fastsatte ved Angivelsen af Tillægsmandaternes Fordeling, hvorved det blev sikkert, at man havde Stedfortrædere. Det skete nemlig i et enkelt Amt ved sidste Valg, at der ikke var nogen Stedfortræder. Ifølge den foreslaaede Metode vil der altid være en Stedfortræder, idet man først tager en fra vedkommende Amt, hvis der er nogen; er der ikke nogen i det paagældende Amt, tager man fra Omraadet.

I Folketingets Udvalg og i Folketinget i det hele har der været ikke ringe Uenighed om denne Sag. Det er der erfaringsmæssig altid, naar det er Valgspørgsmaal, det drejer sig om. Imidlertid har man i alt væsentligt samlet sig om det, der foreligger her, og i Dag har man vedtaget Forslaget enstemmigt ved tredje Behandling. Der indføres herefter en valgfri Ordning, saaledes at et Parti kan anvende Kandidatliste, hvis det vil; gør det det ikke, bliver Kandidaterne udtaget, efter som de har faaet flest Kryds indenfor Amtet. Den Valglov, som blev stadfæstet den 11. April 1920, gav straks Anledning til en Række Forespørgsler, hvoriblandt ogsaa om, hvad der egentlig skulde ske, hvis Partierne ikke opstillede Partiliste. Nu er det i og for sig et meget uklart Udtryk, at Partiet skal gøre det og det, thi hvad er Partiet, og hvem har Ret til at optræde paa dets Vegne? Der blev imidlertid af det Ministerium, som gennemførte Valgloven, udsendt en Fortolkning, hvorefter der da ikke skulde finde Stemmeoverføring Sted, men Kandidaterne udtages efter, hvem der havde flest Kryds. Det skete ogsaa i et enkelt Amt for et enkelt Partis Vedkommende, og da Valget blev Genstand for Omtale i Folketinget og skulde